

Jaarverslag 2011 Netwerk Groene Bureaus

Het Netwerk Groene Bureaus is de brancheorganisatie voor kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging van groene adviesbureaus. Het NGB ondersteunt zijn leden bij hun werkzaamheden. De hoofdactiviteiten bestaan uit het vormgeven aan kwaliteit, het voeren van overleg over gunningprocedures en concurrentieverhoudingen, bijdragen aan maatschappelijke discussies en het praktisch ondersteunen van leden. Dit verslag over de activiteiten in 2011 sluit af met verenigingszaken.

1. Vormgeven aan kwaliteit

Met de NGB-gedragscode, een klachtenregeling, de toelatingseisen voor nieuwe leden met onder meer de beoordeling van rapporten van toetredende leden, het organiseren van bijeenkomsten, het actualiseren van het protocol voor de inventarisatie van de moeilijke soortgroep vleermuizen (vleermuisprotocol), het stimuleren van soortmanagementplannen en onderlinge consultaties draagt het Netwerk gericht bij aan de kwaliteit van ecologische advisering door zijn leden.

De **NGB-gedragscode** vormde de basis voor meerdere gesprekken tussen leden over de kwaliteit van geleverde adviezen. Het Netwerk heeft (maatschappelijke) discussie over kwaliteit van advisering signalen actief opgepakt door de betreffende leden te informeren over de reacties op hun werk. De leden van het Netwerk zijn zelf eerst verantwoordelijke voor de kwaliteit van hun producten en de discussie daarover met derden. Het Netwerk heeft de verantwoordelijkheid om de kwaliteit te bewaken en in te grijpen als de kwaliteit (blijvend) onvoldoende is. Vanuit die verantwoordelijkheid heeft het Netwerk een aantal discussies tussen leden en derden begeleid.

Het Netwerk heeft als doelstelling de kwaliteit van ecologische advisering in Nederland te verbeteren. Daarom is een '**kandidaatschap**' ingesteld dat adviesbureaus in staat stelt hun kwaliteit te verbeteren om daarmee op termijn lid te kunnen worden van het Netwerk. Een bureau komt in aanmerking voor een kandidaatschap als naar de mening van het bestuur het kwaliteitsniveau dat vereist is voor het lidmaatschap, binnen één jaar te bereiken is. De kandidaat kan in het jaar gebruik maken van de discussies, de contacten en de bestaande informatie binnen het Netwerk Groene Bureaus. Het kandidaatschap verplicht het adviesbureau tot het volgen van de gedragscode van het Netwerk Groene Bureaus.

In 2011 werden **themabijeenkomsten** gehouden over 'functionele natuur' (12 januari; 60 deelnemers), de uitvoering van de Flora- en faunawet met de Dienst Regelingen en de Dienst Landelijk Gebied, (10 maart; 80 deelnemers), inventarisatieprotocollen met Natuurplaza (23 maart; 50 deelnemers), 'Verplaatsen van dieren en planten' (14 december; 60 deelnemers) en 'Herstel van natuurgebieden met OBN en PAS' (26 januari 2012; 50 deelnemers). Een aparte inhoudelijke ledenvergadering werd gehouden over visie van het Netwerk Groene Bureaus (16 november 2011; 50 deelnemers).

Op de themabijeenkomst over **functionele natuur** werd de bijdrage van natuur bij de vormgeving van zorginstellingen (gezondheid), de inrichting van woonwijken en dorpen (leefbaarheid, duurzaamheid) en de inrichting van het landelijk gebied (recreatie, waterbeheer, beheersen van stortplaatsen) belicht. Deze ecosysteemdiensten worden nog te weinig benut en gewaardeerd.

De **uitvoering van de Flora- en faunawet** en ontwikkelingen daarin stonden centraal op de themabijeenkomst met DLG en DR. In informele sfeer werden opgedane ervaringen met elkaar gedeeld en nieuwe ontwikkelingen en hun consequenties gesignaleerd.

Het Netwerk en de PGO's werken aan een programma om protocollen vast te stellen, en de themabijeenkomst over **inventarisatieprotocollen** met Natuurplaza leverde daarvoor bouwstenen. Formele vaststelling van inventarisatieprotocollen kan zekerheid bieden over de kwaliteit van uitgevoerde inventarisaties in het kader van de NB-wet en de Flora- en faunawet. Dat is nodig voor het natuurbeschermingsbelang, voor het onderbouwen van offertes en voor discussies bij juridische procedures. De bijeenkomst had ook tot doel de banden tussen bureaus en PGO's aan te halen. Ook aan dat doel heeft de bijeenkomst beantwoord.

Verplaatsen van dieren en planten bij mitigatie en compensatie is een onderwerp waar veel bureaus individuele ervaring mee opdoen. Uitwisseling van de opgedane kennis leidde onder meer tot de conclusie dat winst te boeken is bij systematische (beoordelings)procedures over ecologisch nut en uitvoering van verplaatsingen.

Op de bijeenkomst over **Herstel van natuurgebieden met OBN en PAS** (Kennissenetwerk Ontwikkeling en Beheer Natuurkwaliteit resp. de Programmatische Aanpak Stikstof) verkregen de adviesbureaus diepgaand inzicht in de kennisinfrastructuur van OBN en PAS én de beschikbare kennis.

Via discussies op het vleermuisforum is het **Vleermuisprotocol 2010** geëvalueerd. Op grond daarvan is het Vleermuisprotocol 211 vastgesteld door de Gegevensautoriteit Natuur (GaN). In het najaar is de evaluatie van het Vleermuisprotocol 2011 gestart. Bij de evaluatie in 2010 kwam het vleermuisvakberaad wegens geldgebrek niet bijeen en werd volstaan met een evaluatie via een forumdiscussie. De ervaring leert dat fysiek vergaderen voorwaarde is voor een goed gedragen protocol.

In 2011 werd in samenwerking met Natuurplaza het **programma 'inventarisatieprotocollen Ff-wet'** opgesteld. Het programma wordt inhoudelijk onderschreven door de Directie Regelingen, Dienst Landelijk Gebied en de Gegevensautoriteit Natuur. GaN, DR en DLG hebben echter geen financiële mogelijkheden om het programma te ondersteunen. De realisatiemogelijkheden zijn in het verslagjaar verder verkend.

2. Gunningprocedures en concurrentieverhoudingen

In 2011 werd aandacht besteed aan concurrentieverhoudingen en gunningsprocedures via contacten met onder meer Deltares, Aquon, Rijkswaterstaat en waterschappen. Het Netwerk heeft bezwaar gemaakt tegen onder meer gunningsvoorwaarden in een aanbesteding van bodemdieronderzoek.

Het Netwerk heeft de Unie van Waterschappen benaderd over besparingsmogelijkheden op administratieve lasten bij aanbestedingen. Deze besparingen betreffen de zowel de proceskosten binnen de waterschappen als de uitvoeringskosten van de adviesbureaus. De inkoopafdelingen van de Waterschappen hanteren voor inschrijvingen zeer complexe en onderling verschillende administratieve eisen. Het Netwerk heeft ook aandacht gevraagd voor de cultuur bij aanbestedingsprocessen. Deze cultuur wordt nu relatief gedomineerd door tegenstellingen terwijl naar de mening van het Netwerk samenwerking tussen aanbesteders en aanbieders meer centraal zou moeten staan.

3. Bijdragen aan maatschappelijk discussies

In het artikel 'Uitvoering natuurbeleid is hét probleem' in ROMagazine van oktober 2011 heeft het Netwerk op grond van de praktijkervaring van de adviesbureaus gepleit voor meer **aandacht voor intelligentie en slimheid in de uitvoering**. Dat zet meer zoden aan de dijk dan vernieuwing van regelgeving of aanpassing van doelen van het natuurbeleid. Het Netwerk stelde dat de politiek reflexmatig bij zichtbare problemen in de uitvoering de regels zelf en de doelen van het natuurbeleid ter discussie stelt. Het probleem wordt daarmee niet opgelost. De praktijk van ecologische adviesbureaus laat zien dat in de uitvoering kansen worden gemist, voor zowel de economie als de natuur.

Het Netwerk heeft het wetsvoorstel voor de **nieuwe natuurwet** beoordeeld op de effectiviteit van de wet- en regelgeving in de praktijk, uitgaande van de doelen in het wetsvoorstel zelf. Beoordeling vanuit de optiek van natuurbescherming is 'overgelaten' aan natuurbeschermingsorganisaties. De reactie van het NGB is op 17 november uitgebracht aan staatssecretaris Bleker, vergezeld van een persbericht. Naar de mening van het Netwerk vraagt het wetsvoorstel Natuur een forse aanpassing. Het huidige wetsvoorstel versterkt tegenstellingen tussen natuur en economie. Ook leiden de voorstellen tot meer onzekerheden voor het bedrijfsleven. Handhaving is niet goed mogelijk. Het wetsvoorstel laat een bijdrage aan een duurzame ontwikkeling van de Nederlandse leefomgeving liggen. Overheveling van taken naar de provincies maakt de advisering door groene bureaus complexer.

Het Netwerk heeft in de discussie over de **decentralisatie van het natuurbeleid** via een brief aan het IPO aandacht gevraagd voor het belang van uitwisseling en bundeling van praktijkkennis bij de implementatie van het natuurbeleid. Het Netwerk ziet een adequate borging van dit belang als een van de voorwaarden voor een goed natuurbeleid.

In de discussie over de decentralisatie van het natuurbeleid ligt de nadruk op verantwoordelijkheden en instrumenten zoals regelgeving en financiële middelen. Minder aandacht lijkt uit te gaan naar het faciliteren van een goede uitvoering. Die is niet alleen nodig om het beleid inhoudelijk vorm te geven maar ook om bestaande tegenstellingen tussen partijen te overbruggen en het samengaan van functies te bevorderen. Daarmee wordt bijgedragen aan een adequate natuurbescherming en een vitale economie.

Het Netwerk Groene Bureaus heeft geconstateerd dat in de afgelopen jaren hoge ambities van de rijksoverheid om de uitvoering te faciliteren niet geborgd bleken: in de praktijk strandden de ambities op wegebbende aandacht en onvoldoende middelen. Een overdracht van verantwoordelijkheden en taken van de rijksoverheid naar de provincies biedt de mogelijkheid praktijkkennis beter te gaan benutten mits daarvoor de condities worden gecreëerd. Daarbij zijn een aantal ambities genoemd die aandacht behoeven.

3. Praktisch ondersteunen van leden

Via directe acties ondersteunt het Netwerk het werk van zijn leden. Indirect steunt het Netwerk zijn leden door ledenlijsten beschikbaar te stellen om informatie te verspreiden en te fungeren als aanspreekpunt voor de branche.

Verlenen van machtigingen voor het gebruik van ontheffingen. Het Netwerk heeft een ontheffing voor de Flora- en faunawet. Tevens heeft het Netwerk een ontheffing voor regelgeving op het gebied van visserij. Via een machtiging maken de leden gebruik van deze ontheffingen.

Verbeteren van de gegevensvoorziening. Het NGB overlegt met de Gegevensautoriteit Natuur en de PGO's over de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF).

Normalisatie van methoden. Het Netwerk Groene Bureaus wordt door Herman van Dam vertegenwoordigd in de NEN subcommissie 390 147 05 Aquatische ecologie. Het werkgebied van de NEN subcommissie omvat de normalisatie van methoden voor het bemonsteren en determineren van watermonsters (zoet water en marien water) ter vaststelling van de biologische kenmerken. De activiteiten in de NEN-commissie zijn relevant voor o.a. de overheid (beleid, handhaving) waterschappen en de drinkwatersector.

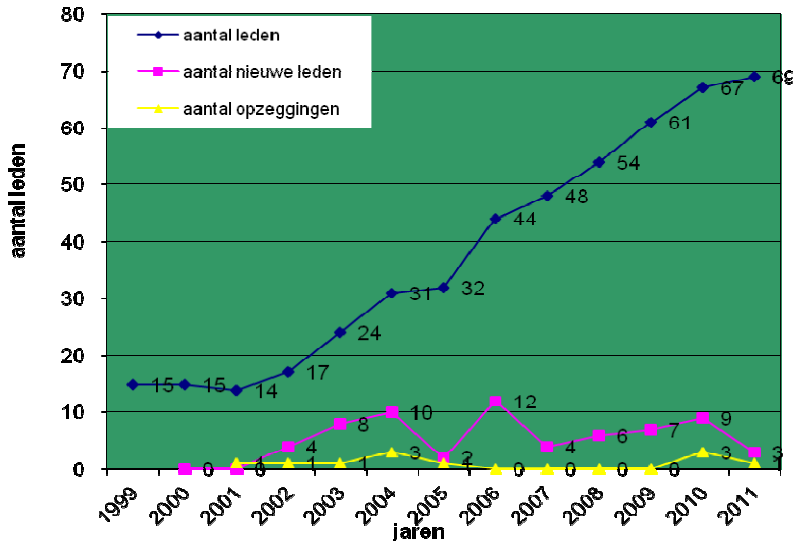
Ontwikkeling van instrumenten. Naar aanleiding van de themabijeenkomst die het Netwerk organiseerde over de mogelijkheden van de 'leefgebiedenbenadering' voor de naleving van de Ff-wet bij veel voorkomende streng beschermde soorten, nam het Netwerk het initiatief om samen met de soortenbeschermende organisaties, Bouwend Nederland en de provincie Flevoland meer gebruik te gaan maken van soortmanagementplannen, bijvoorbeeld in het kader van de nieuwe natuurwetgeving. In breder verband zijn de potenties van soortmanagementplannen verder verkend, resulterend in acties om tot pilots te komen.

Overleggen met andere sectoren. Lidia Gerrits neemt op uitnodiging namens het Netwerk deel aan het 'sectorenoverleg' van het Regiebureau Natura 2000. Het Netwerk is agendalid van het 'Overleg Natuur en Besmettelijke Dierziekten' van het ministerie van EL&I. Ad hoc vinden gesprekken plaats met andere organisaties, bijvoorbeeld NLingenieurs.

Opleiding van ecologen. Het Netwerk Groene Bureaus is gevraagd mee te denken over de ontwikkeling en beoordeling van biologieopleidingen. Lidia Gerrits neemt deel aan een 'werkveldcommissie' die zich buigt over de ontwikkelingen binnen de biologie opleiding van Wageningen Universiteit en de koers voor de opleiding op de lange termijn. Reinier Meijer heeft zitting in een panel van de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) ter beoordeling van een nieuw te starten hbo-bacheloropleiding Toegepaste Biologie aan de Christelijke Agrarische Hogeschool, locatie Almere.

4. De vereniging

De leden. GiMaRis (www.gimaris.com) werd in november lid. Twee bureaus verwierven het kandidaatschap. Visadvies (www.visadvies.nl) heeft zijn lidmaatschap opgezegd. Het aantal leden van het Netwerk blijft stabiel.

De leden:

AD.ECO	Elodea
Adviesbureau Cuppen	Faunaconsult Geofox-Lexmond
Adviesbureau E.C.O. logisch	GiMaRes
Adviesbureau Haver Droeze	Grontmij AquaSense
Aequator Groen & Ruimte	Grontmij Nederland bv
AFO Advisering en Onderzoek	Herman van Dam Adviseur Water en Natuur
Altenburg & Wymenga	Heukelom Verbeek landschapsarchitectuur
Aqua-Terra Nova	Hofman Aquamarinen
AquaTerra-KuiperBurger (ATKB)	IJzerman advies
ARCADIS Nederland BV	Instituut voor Infrastructuur, Milieu en Innovatie - IMI
b&d Natuuradvies	Jos Rademakers Ecologie en Ontwikkeling
BRO	Koeman en Bijkerk BV
BTL	Koenders & Partners
BügelHajema Adviseurs	Laneco
Bureau Aandacht Natuur	Loo Plan
Bureau Bleijerveld	Movares
Bureau FaunaX	MWH B.V.
Bureau Viridis	Natuurbalans - Limes Divergens
Bureau Waardenburg	Nieuwland Advies
Buro Bakker	RBOI-Rotterdam bv
Cobra ecoadviseurs bv	Regelink Ecologisch onderzoek
Croonen Adviseurs	Royal Haskoning
CSO	RPS BCC B.V.
De Groene Ruimte	SAB adviseurs in ruimtelijke ontwikkeling
DHV	Second Opinion
EcoGroen Advies	Staro Natuur en Buitengebied
Ecologica	Stichting Staring Advies
Ecologisch Adviesbureau Henk Baptist	Taken
Ecologisch Adviesbureau Van Tweel	Tauw
Econsultancy	Tonckens Ecologie
ECOquickscan	Van den Bijtel Ecologisch Onderzoek
Eelerwoude	Van der Goes en Groot
Ekoza	VanderHelm Milieubeheer BV
	Witteveen+Bos Raadgevend Ingenieurs

Ledenvergadering. Op 16 februari 2011 vond de jaarlijkse ledenvergadering van het Netwerk Groene Bureaus plaats met onder meer discussies over 'het Netwerk in 2015', certificering, activiteiten op het gebied van kwaliteit, de NGB-gedragscode, het vleermuisprotocol, gegevensvoorziening, soortenstandaards, strategie ten aanzien van concurrerende kennisinstellingen, de samenstelling van het bestuur en de opzet en werkwijze van de klachtencommissie.

Een aparte inhoudelijke ledenvergadering werd gehouden over visie van het Netwerk Groene Bureaus. De visie die door het bestuur was ontwikkeld, is intensief besproken ter voorbereiding van de vaststelling van de visie in de ledenvergadering in 2012.

Bestuur. De leden benoemden op 16 februari drie nieuwe bestuursleden: Johan Burger (directeur ATKB) als voorzitter en Martien Meijer (Bureau Waardenburg) en Lennart Turlings (Witteveen en Bos) als bestuursleden. Met een aantal speeches waarin hun grote betekenis voor het Netwerk werd belicht, is afscheid genomen van Hans Waardenburg als voorzitter, van Marcel Klinge als vice-voorzitter en van Jouke Kampen als bestuurslid. Hans Waardenburg is het erevoorzitterschap van het Netwerk verleend.

Het bestuur bestaat uit Henk Baptist, Ecologisch Adviesbureau Henk Baptist (penningmeester), Johan Burger, ATKB (voorzitter) Lidia Gerrits, De Groene Ruimte (secretaris) Martien Meijer, Bureau Waardenburg (bestuurslid) Reinier Meijer, BügelHajema Adviseurs (vice-voorzitter) Margreet ter Steege, Buro Bakker (bestuurslid) Lennart Turlings, Witteveen+Bos Raadgevend Ingenieurs (bestuurslid). Het secretariaat wordt gevoerd door Bas van Leeuwen, Second Opinion.

Het bestuur vergaderde in 2011 zes keer, twee keer vaker dan in 2010 als gevolg van wisselingen in het bestuur en een aparte bijeenkomst over de visie op het Netwerk Groene Bureaus. Email werd veelvuldig ingezet om discussies te voeren en besluiten te nemen.

Werkgroepen. De ledenvergadering van 16 februari 2011 heeft besloten binnen de vereniging te gaan werken met werkgroepen. De werkgroep 'kwaliteitsbevordering' heeft als opdracht een werkwijze voor verdere ontwikkeling van de kwaliteit van de leden te ontwikkelen. De werkgroep 'handhaving' heeft als opdracht het gebrek aan handhaving zichtbaar te maken zodat het Netwerk deze problematiek maatschappelijk kan agenderen.

Financiën. De penningmeester werd decharge verleend voor het jaar 2010, op voorstel van de kascommissie bestaande uit Karin Albers (Ecologica) en Theo de Jong (Bureau Viridis).

Bekendheid van het Netwerk Groene Bureaus. De bekendheid van de vereniging neemt verder toe. In toenemende mate wordt het Netwerk benaderd voor informatie over het groene werkveld en benut om bijvoorbeeld informatie over (voorgenomen) beleid, uitnodigingen voor bijeenkomsten en stageverzoeken te verspreiden. Aan potentiële leden en anderen werd informatie over het Netwerk verstrekt. Ook in 2011 werd binnen het Netwerk een nieuwsbrief verspreid.

Website. Via www.netwerkgroenebureaus.nl is informatie over de activiteiten van het Netwerk beschikbaar. Op de website van het Netwerk Groene Bureaus is een ledengedeelte opgenomen met daarop onder meer verslagen van themabijeenkomsten, de interne nieuwsbrieven, de gedragscode, het vleermuisprotocol, de brochure van het Netwerk, info over het aanvragen van machtigingen, verslagen van ledenvergaderingen, jaarverslagen, logo's van het NGB (voor opname in briefpapier of website), het huishoudelijk reglement en de statuten.

Een apart deel is ingericht voor een forum over het vleermuisprotocol. Tevens is het Netwerk actief geworden op LinkedIn (groep Netwerk Groene Bureaus).

Persberichten. Het Netwerk bracht drie persberichten uit: over de wisseling in het voorzitterschap, de ontwikkeling van het kandidaat-lidmaatschap als bijdrage aan de kwaliteitsverbetering van de branche en over de reactie van het Netwerk op de wetsvoorstellen voor de nieuwe natuurwet.